

2. ตรรกศาสตร์

- ประพจน์ = ข้อความที่สามารถบอกได้ว่า ข้อความนี้

- ประโยคเปิด = ข้อความที่เพิ่มประโยคบอกเล่า
+ ตัวแปร

→ ค่าความจริงได้ → กลายเป็น ประพจน์

EX. $5 \times 2 = 10$ ประพจน์

$x + 2 = 10$ ประโยคเปิด $\rightarrow x + 2 = 10 ; x = 5$ (F) $\rightarrow$ ประพจน์

ตารางค่าความจริง $\rightarrow$ อธิบาย ตัวเชื่อมประพจน์

① และ ($\wedge$)

② หรือ ($\vee$)

③ ถ้า...แล้ว ($\rightarrow$)

④ ก็ต่อเมื่อ ($\leftrightarrow$)

โดย p, q เป็นประพจน์

ไม่ออก

↑ ตัวบ่งปริมาณ 2 แบบ

$\forall$, $\exists$

all some

(ทั้งหมด) (อย่างน้อย 1 ตัว)

$\forall x$: สำหรับ x ทุกจำนวน

$\exists x$: มี x อย่างน้อย 1 จำนวน

ประพจน์ที่สมมูลกัน

↓ ค่าความจริงเหมือนกัน.

① $p \vee q \equiv q \vee p$

② $\sim(\sim p) \equiv p$

③ $p \wedge q \equiv q \wedge p$

④ $(p \wedge q) \wedge r \equiv p \wedge (q \wedge r)$

⑤ $(p \vee q) \vee r \equiv p \vee (q \vee r)$

⑥ $p \vee (q \wedge r) \equiv (p \vee q) \wedge (p \vee r)$

⑦ $p \wedge (q \vee r) \equiv (p \wedge q) \vee (p \wedge r)$

⑧ $\sim(p \vee q) \equiv \sim p \wedge \sim q$

⑨ $\sim(p \wedge q) \equiv \sim p \vee \sim q$

⑩ $\sim(p \rightarrow q) \equiv \sim q \rightarrow \sim p$

⑪* $p \rightarrow q \equiv \sim p \vee q$

⑫ $p \leftrightarrow q \equiv (p \rightarrow q) \wedge (q \rightarrow p)$

$p \vee \sim p \equiv T$
 $p \wedge \sim p \equiv F$

$p \wedge T \equiv p$ | $p \vee T \equiv T$
 $p \wedge F \equiv F$ | $p \vee F \equiv p$

ทบท.

* นิเสธ $\Rightarrow$ เครื่องหมายที่ใช้เปลี่ยนค่าความจริงจากเดิม (ตรงข้ามกับประพจน์เดิม)

p เป็น T

$\sim p$ เป็น F

สัจนิรันดร์ = ประพจน์ที่ค่าความจริงเป็น (T) เสมอ

ทดสอบโดย ① สร้างตารางค่าความจริง

② ใช้หลัก 'ขัดแย้ง' *

③ หลักความสมมูล

จำ

หลักการสมมูลความขัดแย้ง

→ สัจนิรันดร์ มีค่าความจริง (T) เสมอ (แต่) สมมติให้ประพจน์ดังกล่าว มีค่าความจริง (F)

แล้วค่อยๆ วนาค่าความจริง ประพจน์ย่อย

ถ้าขัดแย้ง → จงหาทุกกรณี → สัจนิรันดร์

★ การให้เหตุผล (ความสมมูลสมมูล)

ทดสอบโดย ① หลักความสมมูลสมมูล (ท่อน)

② หลักความขัดแย้ง " เหตุเป็นจริง $\rightarrow$ ผลเป็นจริง "

↳ เหตุ (จริง) $\xrightarrow{F}$ ผล(เท็จ)